

Právo EU, evropská judikatura a její role ve sportovním právu

JUDr. Petr Skryja, Ph.D., LL.M.

Provázanost evropského práva a vnitrostátního práva

- ČR jakožto člen EU uznává právo EU jako součást svého právního řádu
- K tomu víc čl. 10a Ústavy - a zakladatelské smlouvy jsou na stejné úrovni jako ústavní zákony
- Z judikatury ESD viz:
 - Costa v. Enel (6/64)
 - Van Gend en Loos (26/62)
 - Frankovich (C6 a 9/90)
 - ...
- Zájemcům doporučuji podívat se na uvedené judikáty.

Smlouva o fungování EU (SFEU)

Článek 6

- Unie má pravomoc provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států. Oblasti těchto činností na evropské úrovni jsou:
 - a) ochrana a zlepšování lidského zdraví;
 - b) průmysl;
 - c) kultura;
 - d) cestovní ruch;
 - e) všeobecné vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport;
 - f) civilní ochrana;
 - g) správní spolupráce.

Smlouva o fungování EU (SFEU)

- Článek 165
- 2. Činnost Unie je zaměřena na:
 - - ...
 - - *rozvoj evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, jakož i ochranou fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště mladých sportovců.*
- 3. *Unie a členské státy podporují spolupráci v oblasti vzdělávání a sportu se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.*

V Rámci Rady Evropy (není institucí Evropské unie!!!)

- Významný zejména dokument Rady Evropy: **Evropská charta sportu**
- Dokument z roku 1992
- 14 článků
- 1. část tvoří doporučení pro rozvoj sportu a tělesné výchovy podle zásad humanismu a demokracie
- 2. část je tvořena **kodexem sportovní etiky**
- Dokument k nahlédnutí např. zde:
- <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

Bílá kniha o sportu

- Z důležitých dokumentů je třeba zdůraznit Bílou knihu o sportu (z roku 2007)
- Na jejím vzniku se podílely orgány EU, členské státy, sportovní federace WADA (Světová antidopingová organizace - viz samostatná prezentace o dopingů)
- Cíle:
 - Navrhnout řešení problémů sportu
 - Zakotvit sport do evropské politiky
- Obsah - shrnutí nejdůležitějšího:
- Antidopingová opatření
- Vytváření volných pracovních míst
- Sdílení informací ve sportu
- Uznání omezení volného pohybu v otázkách domácích sportovců (tzn. národnostní diskriminaci např. při tvorbě domácí reprezentace)
- Opatření proti korupci v případě sportovních agentů

Přehledově tři důležité judikáty ESD

Walrave a Koch (C-36/74)

- Oba občané Nizozemí, pracovali jako vodiči - na motorce udávali cyklistům na závodech tempo.
- UCI (Mezinárodní cyklistická organizace) - v roce 1973 vydala pravidlo, podle kterého musí mít vodič stejnou státní příslušnost jako cyklista, který za ním jede.
- 1974: podali žalobu na UCI, na nizozemskou a na španělskou cyklistickou federaci - pravidlo podle nich odporovalo článkům čl. 48 a čl. 59 Smlouvy o EHS (volný pohyb osob)
- ESD: jedná se sice o pracovní smlouvu mezi vodičem a cyklistou, avšak omezení je přípustné, hlavním smyslem souboj národů, ne jednotlivců.

Bosman (C-415/93)

O co skutkově šlo?

- Bosman byl belgický profesionální fotbalista
- Uzavřel sportovní smlouvu klubem RC Liège
- Nechtěl v příštím období uzavřít s klubem smlouvu, místo toho se dohodl s US Dunkerque. US Dunkerque za něj měl podle pravidel belgické asociace zaplatit odstupné, avšak bylo třeba získat transferový certifikát původního klubu. RC Liège nevěřil, že získá odstupné v požadované výši a certifikát nevydal
- US Dunkerque ho proto nemohl hráče přijmout, takže Bosman nakonec nehrál nikde.

Bosman: důsledek

- Opět se týkalo volného pohybu osob
- Fotbalisté bráni jako zaměstnanci, nesmí jim být bráněno v odchodu
- Není v souladu s čl. 48, aby směl fotbalista opustit původní klub, jen pokud za něj druhý klub zaplatí odstupné a náhradu za výcvik a vzdělání.
- Proto změnila FIFA transferová pravidla - viz prezentace o sportovních smlouvách
- Fotbalový trh je pracovní trh: proto kvóty na počet zahraničních hráčů nominovaných na soutěže nejsou v souladu s čl. 48

Meca-Medina a Majcen (C-519/04)

- Dvěma dálkovým plavcům naměřena zvýšená hladina nonadrenolu - WADA považovala za doping - FINA jim zakázala na čtyři roky činnost
- Argumentovali, že hladinu může zvýšit konzumace masa - sankce snížena na dva roky.
- Podali stížnost Komisi (čímž myslím Evropskou komisi): pravidla FINA a MOV jsou špatně nastavena a omezují svobodu vykonávání činnosti (rozpor s čl. 81 a 82 Smlouvy o ES)
- ESD: sankce sice mohou mít negativní účinky na hospodářskou soutěž, ale antidopingová pravidla byla v konkrétním případě nastavena odpovídajícím způsobem - zamítl žalobu.